

Nyhetsbrev – Insolvens og restrukturering 1/2017

1. Nye regler om internasjonale konkurser og norske gjeldsforhandlinger

Norsk næringsliv står overfor en rekke utfordringer etter fallet i oljeprisene høsten 2014. Vi har i 2016 vært vitne til flere større restruktureringer, særlig innen supplybransjen. Restruktureringene vi har sett hittil har stort sett skjedd på frivillig basis mellom eierne og hhv. sikrede og usikrede kreditorer.

Et alternativ til de utenrettslige frivillige restruktureringene er konkurslovens regler om frivillig gjeldsforhandling og tvangsakkord. Regelsettene blir imidlertid ansett for å mangle effektivitet og fleksibilitet, og velges derfor ofte bort i praksis. I januar 2015 utnevnte Justisdepartementet dommer Leif Villars-Dahl ved Oslo Byfogdembete til å utrede gjeldende regler om gjeldsforhandling og tvangsakkord. I utredningen forslås blant annet regler om pantesikkerhet med "superprioritet" for lån til å finansiere driften, forenklet nedbemanningsprosess, konvertering av gjeld til egenkapital som del av løsningsforslaget til kreditorene, samt fjerning av kravet om minimumsdividende på 25 %. Utredningen ble sendt ut til høring 29. februar 2016, og det er mottatt høringssvar fra en rekke instanser. Selv om de fleste er enige om at det er behov for endring av gjeldsforhandlingsreglene, synes det å være ulike oppfatninger med hensyn til hvilke virkemidler en skal benytte for å skape nødvendig effektivitet og fleksibilitet i regelverket samtidig som hensynet til kreditorene ivaretas i tilstrekkelig grad.

De mange utenrettslige restruktureringene som har funnet sted de siste to årene innen offshorebransjen har blant annet til felles at det er konserner som bedriver internasjonal virksomhet. Effektive regler som sikrer likebehandling av kreditorer både i og utenfor Norge er følgelig nødvendig i tillegg til ovenstående endringsforslag. Stortinget vedtok ved lov av 17. juni nr. 55 flere endringer i konkurslovens regler om grenseoverskridende konkursbehandlinger. Endringene omfatter blant annet regler om norske særkonkurser, anerkjennelse av utenlandske konkurser, lovvalgsregler og vernetingsregler hvor skyldneren har eiendeler i flere stater. Lovendringen er nærmere omtalt i vårt nyhetsbrev av 18. mai 2016 på våre hjemmesider. I skrivende stund er det foreløpig usikkert når lovendringene vil tre i kraft.

Villars-Dahls utredning kan leses [her](#), og Prop. 88 L (2015–2016) om internasjonale konkurser kan leses [her](#).

2. Rettsvern for ikke tinglyst eiendomsoverføring (HR-2017-33-A)

Hadde en ikke tinglyst eiendomsoverføring ifb. en selskapsrettslig fisjon rettsvern ved konkurs?

Høyesterett kom til at erverv ved fisjon omfattes av begrepet "stiftet ved avtale" i tinglysningsl. § 23 (1) 1.pkt., hvilket innebar at eiendomsoverføringen måtte tinglyses for å få rettsvern overfor konkursboet. Bestemmelsens formål er å forhindre kreditorsvik, og Høyesterett mente at faren for kreditorsvik var til stede ved alle debtors frivillige disposisjoner. Høyesterett la særlig vekt på at formålet med bestemmelsen tilsier at lovens begrep "avtale" ikke innebærer noen begrensning utover at det som omfattes er frivillige disposisjoner.

Videre kom Høyesterett til at rettsvern ikke var ervervet ved hevd, da det ville vært klart i strid med ordlyden i tinglysningsl. § 23 dersom den som fullt bevisst av økonomiske grunner unnlot å sørge for tinglysning av sitt avtaleervert likevel skulle oppnå rettsvern i konkurs. Sammenhengen i loven, grunnbokens troverdighet og formålet bak hevdsunntaket tilsa også at selvstendig rettsvernshevd var utelukket.

3. Tilbakelevering av leasingobjekt ved mislighold (LG-2015-177968)

En bank krevde tilbakelevert et leaset objekt etter kundens vesentlige mislighold av leasingavtalen. Kunden anførte forgjeves at banken ved å gi salgsfullmakt til kunden, i et forsøk på å få til en frivillig avvikling av bankens engasjement, forpliktet seg til ikke å kreve det leasede objektet utlevert.

4. Omstøtelse av betalinger foretatt med midler tilført fra morselskapet (LA-2016-39341)

Retten la til grunn at de omtvistede betalingene, som var foretatt med midler tilført fra konkursdebitors morselskap, i utgangspunktet måtte anses å være utført av skyldneren selv. Betalingene hadde også vært omstøtelige dersom betalingene hadde blitt ansett som en indirekte betaling fra morselskapet, idet morselskapet samtidig hadde fått redusert sin gjeld til datterselskapet tilsvarende.

5. Abandonering og massekravsleie (16-162703TVI-AUAG) – Ikke rettskraftig

Utleier krevde at konkursboet skulle betale husleie også etter at boet hadde erklært at det ikke trådte inn i leieavtalen, og anførte at lokalene ikke var stilt til utleiers rådighet fordi boets abandoneringserklæring ikke omfattet gjenværende eiendeler som boet hadde solgt. Retten kom etter en konkret tolkning av salgsavtalen til at kjøperne selv bestemte hvilke eiendeler de ønsket å overta eiendomsretten til, og at eiendelene som ikke ble overtatt skulle forbli i bomassen. De gjenværende eiendelene kunne abandoneres ettersom de var uten verdi for boet, og boet hadde ikke opptrådt illojalt overfor utleier. Utleiers krav om husleie og kostnader påløpt etter abandonering førte således ikke frem.

6. Gyldighet av underpant i motorvogn – Bestemt til bruk i næring (LA-2016-55662)

Retten kom til at underpant i motorvogn var gyldig stiftet. Ved avtaleinngåelsen fremstod bilen som bestemt til bruk i næring. Det var da uten betydning at motorvognen var påstått kun benyttet privat. En panterrett som er gyldig stiftet etter alternativet "bestemt til bruk i næring" i panteloven § 3-8 (1) a, kan ikke falle bort som følge av hvorledes pantsetteren faktisk benytter gjenstanden.

7. Dividendeberettigelse av krav fra ansatt (17-008840ASK-BORG/04) – Ikke rettskraftig

Arbeidsgiver var gått konkurs. En ansatt som ble oppsagt av konkursboet krevde med hjemmel i en tilleggsavtale til arbeidsavtalen erstatning for bortfall av retten til å gå over i en annen stilling i selskapet ved oppsigelse. Retten kom til at den ansattes krav ble regulert av spesialbestemmelsen i dekningsloven § 7-11, og at den ansatte derfor ikke hadde krav på erstatning slik anført. Retten uttalte bl.a. at en avtale om rett til å få endret sin stilling ikke ga ytterligere rettigheter for den ansatte overfor et konkursbo.

8. Legalpant i solidarskyldnerforholdene (LG-2016-77141)

Spørsmålet i saken var om et konkursbo kan kreve legalpant av hele formuesgodet når dette i sin helhet er stilt som sikkerhet for debitors gjeld, men kun en ideell andel inngår i bobeslaget. Retten kom til at boet kunne kreve legalpant av hele formuesgodet, selv i solidarskyldnerforhold. Det avgjørende var at formuesgodet i sin helhet var stilt som sikkerhet for gjelden, jf. ordlyden i panteloven § 6-4 (1).

9. Omstøtelse – Identifikasjon av betalinger til ulike fordringshavere (HR-2017-370-A)

Høyesterett fant etter grundige drøftelse av omstøtelsesvilkårene at flere utbetalinger av eldre forfalt gjeld, lønn og garantiprovisjon til to nærstående kreditorer, foretatt kort tid før konkursåpningen, var omstøtelige. Høyesterett uttalte i et *obiter dictum* at betalinger til forskjellige fordringshavere i helt spesielle unntakstilfelle vil kunne sees i sammenheng ved omstøtelse, og at dette vil kunne være aktuelt der det er nært økonomisk felleskap mellom mottakerne eller der disse må sees som en gruppe.

Ny Shippingavdeling i Kvale

Kvale fikk i januar i år tre nye partnere og to ansatte advokater som tidligere utgjorde hoveddelen av shippingavdelingen i Kyllingstad Kleveland Advokatfirma. Kvale er dermed nå enda bedre rustet enn tidligere til å håndtere restruktureringer mv. innenfor shippingbransjen.

Finansavisens advokatundersøkelse plasserer Kvale i toppsjiktet

Kvales insolvens- og restruktureringsavdeling ble ranket som nr. 2 i Norge etter Ro Sommernes advokatfirma, med to advokater blant topp 10 og suveren vinner innen kategorien unge talenter. Kvale ble totalt for alle fagområder ranket som nr. 1 etter de fem største advokatfirmaene i Norge.

*Ta gjerne kontakt med vår insolvensavdeling på tlf. 22 47 97 00 eller pr. e-post til:
Tom Hugo Ottesen – tho@kvale.no, Thomas Piro – tp@kvale.no, Stine D. Snertingdalen – ss@kvale.no*

Kvale Advokatfirma DA kombinerer full faglig bredde med spisskompetanse innen sentrale fagområder.